

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Preceptoriu[m] Nico. [de] Lira ordinis seraphici Francisci/
siue Expositio tripharia brevis vtil[is] in decalogu[m] legis
diuine**

Henricus <de Frimaria>

Nicolaus <de Lyra>

Colonie, 19.05.1495

De luxuria q[uod] est septimu[m] peccatu[m] mortale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31207

Deluxuria.

maiori gulositate comedere possit et bibere. **E**t
quando quis inordinare bibit vel comedit plus assu-
mendo quam sibi conveniat solum propter ingluviem et delectationem gulae. **E**t quoniam cum nimia velocitate comeditur vel bibit propter quod videtur potius ita de vorare quam comedere. **E**t quoniam ponit studium suum et totam cogitationem suam in bene comedendo vel bibendo, ita quod ubi est unus bolus siue morsellus, illum vult habere et sic de bono vino. Et totam curam suam consumit in huiusmodi gulositatibus. **E**t quoniam quando homo quicquid habet expendit pro gula sua. Item quando tempore prohibito ad comedendum carnes vel diebus ieiunii aliquis non observat mandatum ecclesie propter eius gulositatem. **H**is autem et similibus modis committitur peccatum gulae quod est peccatum mortale.

De luxuria quod est septimum peccatum mortale.

Luxuria est septimum et ultimum peccatum mortale quod est fetidum turpe et verecundum ultra cetera peccata in tantum quod etiam eius nominatio est verecunda inter mortales et honestas personas quanto magis eius commissio. **U**nus apostolus volens hoc peccatum execrari ait, luxuria siue fornicatio ne nominetur in vobis. **E**t hoc est turpius ceteris peccatis, quoniam alia peccata maculant solum animam, hoc autem peccatum tamen est turpitudinis quod corpus deturpat et nati-
vitatem animae. Est quoque periculosius ultra cetera vitia, quoniam homo facillime capit in eo. **U**nus nos possumus pugnare cum ceteris vitis et peccatis sed ab isto non fugere. **U**nus clericus maxime ab hoc peccato sepe cavere debet, quoniam tanto magis deum offendit peccando in hoc vitio quam ceteri, quanto maiorem gratiam

De luxuria

recepterit a deo cuius ministri facti sunt. Unde dicit beatus Ambrosius in quodam sermone. Tanto quis humilior atque ad seruendum deo promptior dicitur esse ex munere. quanto se obligatorem respicit in reddenda ratione. Unde magnus terror et tremor dicitur esse in clericis ne iniuncti accedant ad ministerium christi. quoniam sibi iudicium manducant et bibunt secundum apostolum. Et hoc peccatum committitur multis modis de quibus non est multum particulariter dicendum. cum malicia presentis temporis facile cognoscat et intelligat omnes modos ex quibus in hoc peccato homo peccare potest. Ut tamen aliqui modi notentur. Committitur enim hoc peccatum luxurie. **P**rimo quando homo in carnalibus desideriis et luxuriosis cogitationibus delectatur in mente sua et vult talia desideria adimplere. **S**ecundo quando homo loquitur verba luxuriosa et inhonesta cum desiderio et voluntate carnali. **T**ertio quando videt aliquam personam et trahit ad libidinosam voluntatem in eam dicente domino nostro Iesu christo in euangelio. Qui viderit mulierem ad concupiscendum eam iam mechaturus est in corde suo. **T**ertio committitur hoc peccatum per amplexus et oscula libidinosam et alios inhonestos tactus libidinosos commissos in semetipso vel in alia persona. **I**tem committendo peccatum carnis cum corporis pollutione. Et hoc committitur tot modis quot modis iniquitas carnis potest satisfacere sue voluntati libidinosae. Quorum modorum tanto est unus grauior altero quanto vnus magis displicet deo quam alter. Hoc tamen per sacerdotibus est notandum. ut cum ex aliquo modo se senserint in hoc peccato pollutos atque imundos. non accedant aliquo modo de propinquitate ad celebrandum etiam si fecerint confessionem suam nisi necessitas cogere

De triplici modo peccandi in deum

quoniam post tale peccatum remanet in iudicia corporalis quod non tollitur per confessionem sed merita culpa remittitur. Et abstinere se quod fuerit in hoc peccato mortali maculatur per tres vel quattuor dies. vel occurrere necessitate celebrandi saltem per viginti quattuor horas se abstineat. ex quo tempore reintegratur inordinatio corporalis. **N**ullus enim debet immundus accedere ad tantum sacramentum. Et si accedat sibi iudicium manducat et bibit. per verbum secundum Apostolum super doctrinam est Et istis omnibus modis committitur peccatum luxurie quod est mortale. Et ista septem vitia super numerata sunt peccata mortalia quod dantur alicuius ad mortem eternam.

Rubrica de triplici modo peccandi in deum.

Etendum est quod tripliciter peccamus in deum. quoniam aliquando peccamus in patrem aliquando in filium aliquando in spiritum sanctum. **Q**uia in patrem quod est peccatum per fragilitatem sine imperio. quia potentia quod est sibi contraria attribuit patri. Unde quando homo vellet non peccare et tantum superueniente tentatione non est fortis ad resistendum sed per fragilitatem suam vincit ab ipsa tentatione tunc debet peccare in patrem quia per potentiam peccat. Et hoc modo peccavit Petrus quando Christum negavit quia timore mortis hoc fecit. Unde per fragilitatem hoc fecit. id est debet peccasse. In filium peccamus per ignorantiam. quia sapientiam se sibi contraria quod attribuit filio. Unde quando homo non cognoscit id quod cognoscere debet. et putat non peccare peccat. tunc debet peccare in filium. quia per ignorantiam peccat. Et hoc modo peccavit Paulus persequendo ecclesiam dei. quia ignorabat Christum esse filium dei. et sic per ignorantiam peccavit. **I**n spiritum sanctum peccamus per malitiam. quia bonitas quod est sibi contraria attribuit spiritui sancto. **U**nde quando homo